

Sông Mekong và bi kịch Đông - hai vạ n đọa nạn giới

Tác Giả: Vi&#t Hà, phóng viên RFA

Thứ Năm, 25 Tháng 3 Năm 2010 18:19

Vi&#t Nam hi&#n đang ph&#i đ&#ng đ&#u v&#i Trung Qu&#c hai v&#n đ&# l&#n,

đó là tranh chấp bi&#n Đông và nh&#ng suy thoái v&# môi tr&#ng c&#a sông Mekong do vi&#c xây đ&#p n&#c hàng loạt t&#i th&#ng ngu&#n.

RFA photo /M&#t đ&#p th&#y đ&#n trên dòng Mê Kông thu&#c đ&#a ph&#n Thái Lan.

Vi&#t Hà ph&#ng v&#n T&#n sĩ Richard Cronin, chuyên gia Đông Nam Á thu&#c v&#n chỉ&#n l&#c Stimson c&#a M&# v&# các v&#n đ&# mà Vi&#t Nam đang ph&#i đ&#i m&#t.

Nh&#ng tác hại VN gánh ch&#u

Các nhà phân tích cho r&#ng, v&#i vi&#c là n&#c cu&#i ngu&#n, Vi&#t Nam ch&#u thi&#t hại n&#ng nh&#t n&#u không có nh&#ng can thi&#p tích c&#c vào quá trình xây đ&#p tràn lan t&#i th&#ng ngu&#n c&#a Trung Qu&#c.

Vi&#t Hà: Th&#a ti&#n sĩ, v&#i nh&#ng gì đang đi&#n ra trên dòng sông Mekong, theo ông chính ph&# Vi&#t Nam có hi&#u đ&#c nh&#ng tác hại mà Vi&#t Nam ph&#i gánh ch&#u hay không và ông đánh giá th&# nào v&# nh&#ng bi&#n pháp mà h&# th&#c hi&#n nh&#m đ&#i phó v&#i v&#n đ&# này?

“Chính phủ Việt Nam thực sự lo lắng về tình trạng lại có dòng chảy sông Cửu Long, về sự cạn kiệt cá, canh tác lúa và mất đất ra biển, tất cả đều là do tác động của việc xây đập tràn lan ở Trung Quốc.”

TS. Richard Cronin

Richard Cronin: Theo tôi thì chính phủ Việt Nam thực sự lo lắng về tình trạng lại có dòng chảy sông Cửu Long, về sự cạn kiệt cá, canh tác lúa và mất đất ra biển, tất cả đều là do tác động của việc xây đập tràn lan ở Trung Quốc. Ngoài ra Lào, Thái Lan và Campuchia cũng đang có kế hoạch xây dựng thêm 11 đập khác nữa, trong đó 2 đập là ở Campuchia, 9 đập ở Lào, 2 đập ở biển Lào sẽ là sự phân phối giữa Thái Lan và Lào.

Những đập tràn này sẽ làm như thế nào để ngăn chặn việc đánh bắt cá, giảm sự cạn kiệt cá. Bên thân các con đập sẽ làm thay đổi môi trường thủy văn của dòng sông theo cách mà không ai có thể biết trước được như thế nào để ngăn chặn sự xói ra về dòng chảy của dòng sông này. Theo tôi thì chính phủ Việt Nam biết chuyện này.

“Tình trạng tan băng trên cao nguyên Tây tạng tác động tới những quốc gia hạ nguồn.” RFA photo

Những con đập ở thượng nguồn sẽ giữ lại phù sa trên thượng nguồn, thay đổi thủy văn dòng sông, và chắc chắn sông cũng bị ô nhiễm mất khi các con đập là một phần của công nghiệp hóa hay kế hoạch thủy nông downstream.

Là một nhà phân tích, tôi nghĩ Việt Nam đã có những thái độ giao tiếp với các nước láng giềng, đặc biệt là Thái Lan trong thời gian gần đây. Về mặt công khai thì họ không ồn ào, nhưng Việt Nam cũng không muốn thách thức Trung Quốc bởi vì theo tôi họ nghĩ không thể

thay đổi chính sách của Trung Quốc, vì thế họ tìm cách để có thể gây ảnh hưởng đến Trung Quốc mà không làm hỏng mối quan hệ hai bên.

Nên đưa vào ASEAN

Viãt Hà: Nhưng biên pháp gì mà Việt Nam đang làm để có thể bảo vệ môi trường sông Mekong, và theo ông họ còn có thể làm gì?

Richard Cronin: Có nhiều việc họ có thể làm, và họ đã thực hiện một số. Họ đang xích lại gần hơn với Thái Lan trong vấn đề này. Việt Nam cũng có thể mang vấn đề này ra ASEAN, họ nên đưa vấn đề này ra với ý hy vọng sông Mê Kông bởi vì Trung Quốc là vấn đề lớn nhất. Nhưng Trung Quốc có ảnh hưởng rất lớn đến việc ra quyết định của Lào và Campuchia.

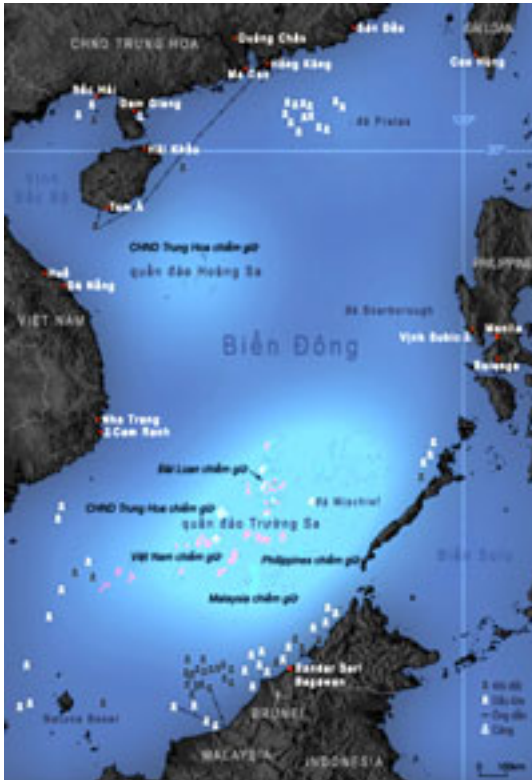
“Việt Nam nên tiến dòng cộng hòa là nước chủ tịch luân phiên của ASEAN trong năm nay. Đây là cộng hòa tốt để đưa vấn đề này lên bàn nghị sự của ASEAN. (TS. Richard Cronin)
Đây là những khu vực mà Việt Nam phải tiến dòng vào các mối quan hệ tốt trong quá khứ với các nước láng giềng. Trung Quốc là khó khăn lớn nhất, nên cách tốt nhất để giải quyết vấn đề là các nước phải đoàn kết cùng nhau. Cách của Trung Quốc là không muốn có ngoi giao đa phương, chỉ có song phương mà thôi. Bây giờ Trung Quốc đang có ảnh hưởng lớn tại Campuchia vì là nước cung cấp trợ giúp phát triển lớn nhất.

Điều này cũng tương tự với Lào. Vùng bắc Lào được các công ty Trung Quốc đầu tư phát triển rất mạnh vì lợi ích của chính Trung Quốc. Cả hai nước này đều đang phụ thuộc vào Trung Quốc một cách không thể có lợi cho họ. Vì thế theo tôi Việt Nam nên coi đây là ưu tiên quan trọng để khi các nước này chú ý đến quan điểm của Việt Nam về vấn đề này.

Sông Mekong và biển Đông - hai vấn đề nan giải

Tác Giả: Viãt Hà, phóng viên RFA

Thứ Năm, 25 Tháng 3 Năm 2010 18:19

□ *Bãn đß khu vác bãn đßng. Nguãn: wikipedia*

Viãt Hà: Ông nghĩ thß nào vá nhßng biãn pháp mà Viãt Nam đßng thß c hiãn đß i vá i vãn đß tranh chßp biãn Đßng?

Richard Cronin: Theo tßi biãt thß Viãt Nam đßng tßch cßc mßi gßi cßc công ty Qußc tß vào khai thác đßu tßi váng biãn mà Trung Qußc cßng đßng chß quyßn, mà theo phßn lßn lußt Qußc tß thß thußc Viãt Nam. Viãt Nam thß c sß cßng đßng xßch lßi gßn hßn vá i Mß trong vãn đß này.

Đßng cß nhßng mßi lo ngßi tßi Hoa Kß vá vißc Trung Qußc đßng mß rßng cßc hßat đßng hßi quân cßa mßnh trßn cßc váng đß c quyßn kinh tß, và đßu này cß nhß hßng đßng quyßn lßi cßa Hoa Kß tßi đßy. Vß thß Hoa Kß đß khßng cßn nßi lß chßng tßi khßng quan tßnh đßng kßt cßc tranh chßp chßng nßo vá cß nhß đßng nhß và hßa bßnh trong khu vác.

Giß đßy, Hoa Kß rß ràng lß đß cß quan tßnh đßng tranh chßp này mßt cßch gißn tißp. Vß vß thß Viãt Nam đßng cß gßng lßi kßng Hoa Kß tham gia tßch cßc hßnh vào vãn đß này.

“Ngưßn lßi thiên nhiên đang trở nên ngày càng quan trọng và Trung Quốc có hoang đảo ngß vßn đß an ninh năng lßng. (TS. Richard Cronin)

Tôi nghĩ Việt Nam cũng có thể làm hơn nữa với ASEAN, đặc biệt họ nên tận dụng cơ hội là nước chủ trì luân phiên của ASEAN trong năm nay. Đây là cơ hội tốt để họ đưa vấn đề này lên bàn nghị sự của ASEAN.

Kinh tế và quân sự ở biển Đông

Viãt Hà: Liên quan đến vấn đề tranh chấp biển Đông, Trung Quốc bằng mọi cách đang ngăn cản những nỗ lực quốc tế hóa tranh chấp biển Đông. Theo ông, liệu tình hình ở đây có thể giải quyết như những gì đã diễn ra ở Tây Tạng hay Đài Loan, tức là Trung Quốc muốn làm gì thì làm, bất chấp quốc tế và thế giới thì có sự không thể can thiệp một cách tích cực?

Richard Cronin: Điều này theo tôi phụ thuộc vào 2 yếu tố chính. Một là mong muốn của Trung Quốc để cho thế giới thấy hình ảnh của nước này thế nào, có những hạn chế ở đây. Những mặt khác, ngưßn lßi thiên nhiên đang trở nên ngày càng quan trọng và Trung Quốc có hoang đảo ngß vßn đß an ninh năng lßng. Vì thế ở Trung Quốc có hai phía để tiếp cận là vấn đề kinh tế và vấn đề quân sự.

ở Trung Quốc đưa các loại tàu ngầm tiếp cận ra biển để nhân kỷ niệm 60 năm ngày thành lập CHND Trung Hoa. AFP photo

Sông Mekong và biển Đông - hai vấn đề nan giải

Tác Giả: Viãt Hà, phóng viên RFA

Thứ Năm, 25 Tháng 3 Năm 2010 18:19

Phe quân số thì muốn Trung Quốc nên chấp nhận ngừng hành, hiểu chi n hành trong vấn đề này, đó là lý do vì sao mà Hoa Kỳ đang muốn đẩy lùi nh hành quân số của Trung Quốc ở đây. Các bên cũng biết và sẽ vì lợi ích của tàu Trung Quốc và tàu Hoa kỳ trên biển Đông hải năm ngoái.

Vì thế, có những lo ngại về việc Trung Quốc đang muốn làm gì thì làm trên biển Đông và vì thế vấn đề này cần phải được quốc tế hóa, cần phải quốc tế hóa các quy định và cần không chỉ các nước đòi chấp nhận trên biển Đông mà cần cần các nước số đông biển Đông. Trung Quốc không muốn quốc tế hóa tranh chấp biển Đông và có thể việc quốc tế hóa không thể xảy ra những đâu sao đó cũng là một cách tiếp cận.

Viãt Hà: Xin cảm ơn ông đã dành cho chúng tôi buổi phỏng vấn.